

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2TdoV/7/2021
Identifikačné číslo spisu: 9520100315
Dátum vydania rozhodnutia: 20.09.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:9520100315.6

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Petra Hatalu, JUDr. Martina Piovartsyho, JUDr. Petra Štífta a JUDr. Františka Moznera v trestnej veci obvineného Mgr. C. T. a spol., pre obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 233 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 4 písm. a) Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 20. septembra 2021 v Bratislave, o dovolaní ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 7. januára 2021, sp. zn. 4 Tost 53/2020, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky o d
m i e t a .

Odôvodnenie

Uznesením Špecializovaného trestného súdu v Pezinku (ďalej aj „súd prvého stupňa“) zo 4. decembra 2020, sp. zn. 7Tp/5/2020, boli obvinení Mgr. C. T. a PaedDr. N. K. vzatí do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. Lehota väzby začala plynúť 1. decembra 2020 od 16h, resp. od 21h s tým, že väzba sa bude vykonávať v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Ilava, resp. v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra. Zároveň u oboch obvinených bolo rozhodnuté o nenahradení väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka [§ 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] a u obvineného Mgr. C. T. aj o neprijatí peňažnej záruky ponúknutej obvineným (§ 81 ods. 1 Trestného poriadku).

Proti uzneseniu podali obvinení sťažnosti, na podklade ktorých Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „sťažnostný súd“) uznesením zo 7. januára 2021, sp. zn. 4 Tost 53/2020 podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zrušil sťažnosťou napadnuté uznesenie v celom rozsahu a podľa § 79 ods. 1 Trestného poriadku oboch obvinených prepustil z väzby na slobodu.

Proti uzneseniu podala ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerka“) na podnet

generálneho prokurátora Slovenskej republiky zastúpeného špeciálnym prokurátorom dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 2 Trestného poriadku (Minister spravodlivosti podá dovolanie okrem dôvodov uvedených v odseku 1 aj vtedy, ak napadnutým rozhodnutím bolo porušené ustanovenie Trestného poriadku alebo osobitného predpisu o väzbe, Trestného zákona alebo Trestného poriadku o podmienечnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, o výkone trestu, ktorého výkon bol podmienечne odložený, o výkone zvyšku trestu po podmienечnom prepustení alebo o výkone náhradného trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený popri peňažnom treste.).

Ministerka namietla, že postupom sťažnostného súdu, ktorý konštatoval neexistenciu dôvodnosti trestného stíhania a konkrétneho dôvodu väzby, došlo k porušeniu ustanovení Trestného poriadku o väzbe v prospech obvinených. Podľa ministerky sťažnostný súd hodnotil dôkazy prísne izolovane, ako keby išlo o rozhodovanie o vine, navyše hodnotil oddelene dôkazy k trestnému činu legalizácie príjmu z trestnej činnosti od dôkazov vzťahujúcich sa na predikatívne trestné činy. V tomto štádiu trestného konania však postačuje, či zistené skutočnosti dostatočne odôvodňujú podozrenie, že konkrétna osoba je páchatelom skutku. V tejto súvislosti poukázala na uznesenie najvyššieho súdu z 25. júna 2020, sp. zn. 5 Tost 24/2020, rozhodnutia ESEP a uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Tost 33/2020. Ďalej zdôraznila, že pokiaľ kvalita dôkazného stavu postačuje na vznesenie obvinenia podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku, takýto stav by mal byť postačujúci na konštatovanie dôvodnosti trestného stíhania obvineného v zmysle ustanovenia § 71 ods. 1 Trestného poriadku. V zmysle stanoviska najvyššieho súdu S 33/2019 prítom podkladom pre vznesenie obvinenia môžu byť aj informácie zistené trestným oznámením. Podľa judikatúry R 19/2016 je uznesenie o vznesení obvinenia potrebné vydať voči konkrétnej osobe ihneď, ako to odôvodňuje dôkazná situácia, pričom trestné činy podľa § 326 Trestného zákona a § 329 Trestného zákona sú vždy spáchané vo viacčinnom súbehu, preto nie je vylúčené nadväzovanie trestného činu podľa § 233 Trestného zákona iba na trestný čin podľa § 326 Trestného zákona. Dôkazy navyše nie sú v jednom trestnom konaní viazané len na jeden trestný čin, ale sú použiteľné k celej trestnej činnosti. Priamy dôkazný poznatok o legalizačnej schéme nemajúcej racionálny základ má dôkaznú hodnotu i k predikatívnej trestnej činnosti. V nadväznosti na uvedené poukázala na rozsudok najvyššieho súdu z 25. februára 2020, sp. zn. 2 Tdo 74/2018.

Podľa ministerky dôvodnosť trestného stíhania preukazuje návrh na začatie trestného stíhania z 18. decembra 2014 s prílohami a oznámenie trestnej činnosti Ing. D. T., ktoré sú plnohodnotnými listinnými dôkazmi v zmysle ustanovenia § 119 ods. 3 Trestného poriadku. Svoje tvrdenia podporila upriamením pozornosti na judikát R 9/2015 a opätovne na stanovisko S 33/2019 s tým, že za iný zdroj informácií sa považujú aj verejne dostupné zdroje, v tomto prípade časť textu zverejnená na internete v decembri 2011, a to najmä ohľadne spravodajskej informácie, ktorá hovorí, že bývalý riaditeľ sekcie D PaedDr. E. K. prostredníctvom ďalšej osoby odovzdal predstaviteľom finančnej skupiny D. za 3-4 mil. Sk nahrávky z ITP I.. Požiadavkou D. bolo presunutie týchto prostriedkov z účtu na účet. Sťažnostný súd oznámenie Ing. D. T. z 12. októbra 2010 o trestnej činnosti záujmových osôb SIS a funkcionárov SIS opomenul.

Po rozhodnutí sťažnostného súdu bolo vyšetrovatelke doručené doplnenie oznámenia Ing. D. T., v ktorom uvádza, že je ochotný svedčiť a potvrdiť, že PaedDr. E. K. disponoval materiálom z ITP, v súvislosti s ním vydal ústny príkaz na vyhotovovanie tzv. skrátených záznamov, ktoré mu boli odstupované a vyvinul aktivitu na získanie audiozáznamov z daného ITP. Význam oznámenia Ing. D. T. pre posúdenie dôvodnosti trestného stíhania je značný aj bez doplnenia, pričom je dôležité, že svedkovi nebolo doteraz umožnené vypovedať z dôvodu nezbavenia mlčanlivosti.

V ďalšej časti dovolania sa ministerka zaoberala zvukovými nahrávkami a listinným materiálom zo stretnutia medzi G. L., JUDr. N. F. a JUDr. M. L. k získaniu nahrávky „I.“ a obchodovaniu s ňou, pričom v rozhovoroch sa opakovane spomína obvinený Mgr. C. T.. Z rozhovoru je zrejmé, že okrem PaedDr. E. K. sa k nahrávke dostal aj G. L., ktorý jednu nahrávku predal obvinenému Mgr. C. T. a kópiu uložil u JUDr. N. F.. Sťažnostný súd nedal rozhovor do náležitej chronológie a vyvodil nesprávny záver o nezájme obvineného Mgr. C. T. o kúpu nahrávky. Obsah rozhovoru sa netýka kúpy nahrávky v roku 2006, ale snahy JUDr. N. F. a spol. o predaj kópie v roku 2014 a preukazuje, že obvinený Mgr. C. T. bol v snahe získať materiál ochotný zaplatiť dvakrát. Za ďalšie kópie už platiť nechcel, snažil sa

zistiť, kto stojí za vydieraním. Jeho snaha preukazuje, že má stále záujem na utajení veci okolo materiálu „I.“.

Ministerka sa nestotožnila s názorom sťažnostného súdu spochybňujúcim brzdenie vyšetovania kauzy „I.“ v tom čase dozorujúcim prokurátorom JUDr. N. L.. Poukázala na viaceré dôkazy zaistené pri prehliadke kancelárie JUDr. N. L.. Prekážkou pri vyšetovaní je aj neochota riaditeľov SIS zbaviť mlčanlivosti príslušníkov SIS.

Odpadnutie obavy kolúzneho správania s ohľadom na uplynutie doby je mylné. Aktuálnosť obavy je umocnená tým, že osoby kladúce prekážky sú mimo svojej funkcie, prípadne vzaté do väzby. V konaní budú vypočutí svedkovia, na základe ktorých je možné už v tomto štádiu konania uvažovať o dôvodnosti trestného stíhania. Súčasne je potrebné sa na trestné stíhanie pozeráť s ohľadom na charakter materiálu „I.“ a celospoločenské dianie v krajine.

K obchodným vzťahom spoločností B., s. r. o., R. s. r. o. a D. B., ako aj k existencii väzobných dôvodov odkázala na odôvodnenie uznesenia o vznesení obvinenia, uznesenia súdu prvého stupňa a podnetu špeciálnej prokuratúry, resp. návrhu prokurátora na vzatie obvinených do väzby. S odkazom na rozhodovaciu prax Ústavného súdu Slovenskej republiky súčasne uviedla, že pri kolúznej väzbe sa nevyžaduje preukázanie dokonaného kolúzneho konania obvineného, postačí preukázanie konkrétnych skutočností spôsobilých založiť dôvodnú obavu, že by obvinený v prípade prepustenia na slobodu sa mohol dopustiť kolúzneho konania. Dôvodnosť kolúznej väzby pritom môže byť daná aj samotným charakterom stíhanej trestnej činnosti, spôsobom spáchania a použitými metódami.

Dovolaciemu súdu navrhla, aby podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že napadnutým uznesením bol porušený zákon v ustanovení § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku a § 79 ods. 1 Trestného poriadku v prospech obvinených Mgr. C. T. a PaedDr. N. K.. Podľa § 368 ods. 2 Trestného poriadku zrušil uznesenie, ako aj ďalšie rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad, podľa § 380 ods. 1 Trestného poriadku vzal obvinených do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku senátu najvyššieho súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

Predseda senátu súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Trestného poriadku zaslal rovnopisy dovolania (spolu s podnetom) na vyjadrenie ostatným procesným stranám.

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) sa vo vyjadrení stotožnil s dovolaním, keďže vychádza z podnetu danej prokuratúry. Opätovne zdôraznil potrebu posúdenia materiálnej podmienky, či v predmetnom štádiu trestného konania zistené skutočnosti dostatočne odôvodňujú podozrenie o konkrétnom páchatelovi skutku. Existencia dôvodného podozrenia predpokladá, že skutočnosti alebo informácie by mohli presvedčiť nezávislého pozorovateľa o možnosti spáchania trestného činu obvineným. Tieto skutočnosti pritom nie sú na úrovni, na akej sa vyžadujú pri odsúdení. V tejto súvislosti uviedol obdobnú argumentáciu ako ministerka. Navyše poukázal na časový sled a okolnosti vzniku spoločnosti B., s. r. o., uzavretie Zmluvy o spracovaní analýz a poskytovaní poradenstva a dodatkov, predmet činnosti, nezrovnalosti pri faktúre č. 060001 z 5. októbra 2006, výpovede svedkov Mgr. Y. Š. a D. F.. Neadekvátnosť odmien k hodnote analýz preukazujú aj ďalšie dôkazy - znalecký posudok č. 1/2013, vypracovaný znalcom Ing. Miroslavom Mokrým k predmetom zaisteným pri domovej prehliadke PaedDr. Ľ. K. (spravodajské významné informácie týkajúce sa zdravotníctva a zdravotnej starostlivosti, spravodajské informácie operatívneho významu zamerané na zdravotníctvo, spravodajské a operatívne informácie bezpečnostného charakteru, ktorých autorom bol subjekt K.). V dokumentoch absentovala koncepcia (súbor náhodných informácií bez logických alebo časových nadväzností), identifikácia zdroja na posúdenie hodnoty informácie z pohľadu spravodajského využitia. Druhou zmluvnou stranou bola spoločnosť s nedôveryhodným pozadím, ktorú riadil niekto iný, podľa svedka Ing. K. M. práve obvinený Mgr. C. T.. Prokurátor následne uviedol skutočnosti vyplývajúce z jednotlivých výsluchov

svedkov a analýz bankových účtov. Zároveň zdôraznil, že odmenu za služby určil obvinený Mgr. C. T., čo možno považovať za nadštandardné, keďže s predmetnými spoločnosťami nemal v právnom zmysle žiadny vzťah. Podľa prokurátora z dôkazného stavu vyplýva i motív obvinených, pričom u obvineného Mgr. C. T. je to snaha o získanie materiálov.

Obvinený Mgr. C. T. sa k dovolaniu vyjadril prostredníctvom svojho obhajcu. V rozsiahlom podaní poukázal na nemožnosť zrušenia napadnutého uznesenia z dôvodu následného porušenia právnej istoty a princípu rovnosti zbraní, na posudzovanie skutočností vyplývajúcich zo spisu v čase vydania rozhodnutia sťažnostným súdom, na vylúčenie väzby obvineného pre nečinnosť orgánov činných v trestnom konaní, oneskorené podanie návrhu na vzatie do väzby a nedôvodnosť trestného stíhania. Sťažnostný súd vyhodnotil dôkazy v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Trestného poriadku, a to komplexne a vo vzájomnej súvislosti. Obchodný vzťah medzi spoločnosťami bol obvyklý, odmena primeraná, obvinení PaedDr. E. K. a PaedDr. N. K. boli na poskytnutie služieb odborne spôsobilí, výsluch účtovníčky nepodporil záver o fiktívnosti vzťahu. Žiaden dôkaz nenasvedčuje dôvodnosti trestného stíhania, pričom vznesenie obvinenia nie je možné bez ďalšieho založiť iba na návrhu na začatie trestného stíhania a oznámení o trestnej činnosti. Spravodajská informácia dôvodnosť obvinení nepotvrdila, rozhovor medzi G. L. a JUDr. N. F. bol sťažnostným súdom vyhodnotený správne. Vo veci nie sú dané dôvody kolúznej väzby, ani splnené podmienky väzby podľa § 380 ods. 1 Trestného poriadku.

V ďalšej časti podania obvinený jednotlivé tvrdenia bližšie odôvodnil. K princípu právnej istoty a rovnosti zbraní uviedol, že k zrušeniu napadnutého rozhodnutia by nemohlo dôjsť len na základe odlišného právneho názoru dovolateľa na posúdenie veci. Zároveň obvinený nemá procesný nárok na podanie dovolania na základe podnetu, na rozdiel od štátu (prostredníctvom ministra spravodlivosti). Tým dochádza k nerovnosti zbraní. V nadväznosti na to spochybnil súčasnú právnu úpravu ustanovenia § 371 ods. 2 Trestného poriadku, resp. navrhol prerušenie konania a predloženie návrhu Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) na konanie o súlade dotknutej právnej úpravy s Ústavou Slovenskej republiky. Na podporu svojich názorov poukázal na rôzne rozhodnutia najvyššieho súdu, ústavného súdu, Ústavného súdu Českej republiky a rozhodovaciu prax ESLP.

Dovolací súd môže posudzovať napadnuté uznesenie iba podľa stavu v čase, keď bolo vydané, t. j. len na dôkazy, ktoré tvorili obsah spisu. Súdu prvého stupňa a sťažnostnému súdu boli predložené rovnopisy zväzkov I. až VI. vyšetrovacieho spisu, bez utajovanej prílohy. Ministerke boli naopak spolu s podnetom doručené zväzky I. až VIII. a utajovaná príloha.

Obvineného nie je možné vziať do väzby aj pre nečinnosť orgánov činných v trestnom konaní, ktoré v dobe obmedzenej osobnej slobody obvineného nevykonali žiadny výsluch svedka, ku ktorému mala existovať obava z kolúzneho konania. K prvému výsluchu svedka po vznesení obvinenia došlo až 12. januára 2021, t. j. v čase, keď bol už obvinený na slobode, pričom v priebehu ďalších mesiacov bolo vypočutých zopár svedkov. Prietahy v konaní sú pritom dôvodom na prepustenie obvineného z väzby. Zároveň ministerka neoznačila svedkov, vo vzťahu ku ktorým je daná obava z kolúzneho konania. Tí sú uvedení len v podnete na podanie dovolania. Obvinený sa vyjadril k jednotlivým menám s uvedením dôvodov, pre ktoré absentuje obava z kolúzneho správania. Nezbavenie mlčanlivosti ďalších svedkov zasa nemôže ísť na ťarchu obvineného. Súčasne návrh na vzatie do väzby nebol podaný včas (v zákonnej lehote 48 hodín), keďže k zadržaniu obvineného malo podľa zápisnice dôjsť 1. decembra 2020 o 16h a návrh bol podaný 3. decembra 2020 o 15.30h, avšak k materiálnemu obmedzeniu osobnej slobody došlo krátko pred 15h, keď obvinený vstúpil do budovy Prezídia Policajného zboru za účelom výsluchu v inej trestnej veci. Po ukončení výsluchu bol obvinený zadržaný iba formálne a bolo mu doručené uznesenie o vznesení obvinenia. V nadväznosti na svoju argumentáciu upriamil pozornosť na rozhodnutia najvyššieho súdu z 26. augusta 2010, sp. zn. 1 Tost 32/2010 a zo 14. júna 2011, sp. zn. 1 TdoV 1/2011.

Nedôvodnosť trestného stíhania vyplýva nielen z dôkazného stavu nachádzajúceho sa v spise ku dňu vydania napadnutého rozhodnutia, ale aj z následného dokazovania, ktoré bližšie rozobral.

Súd prvého stupňa neuviedol konkrétne skutočnosti, z ktorých by mala vyplývať dôvodná obava z marenia vyšetrovania obvineným. Na ťarchu obvineného nemožno pričítať uplatňovanie slobody prejavu, práva na súdnu a inú právnu ochranu alebo spôsob výkonu dozoru JUDr. N. L. (tieto listiny boli navyše do vyšetrovacieho spisu založené až vo februári 2021). Kolúznú väzbu neodôvodňuje ani charakter trestnej činnosti, keďže vymedzenie skutku nemôže vytvárať konkrétne skutočnosti spôsobilé založiť dôvodnú obavu, inak by pri niektorých druhoch trestnej činnosti bola kolúzna väzba obligatórna. Svoje tvrdenia podporil poukazom na nálezy ústavného súdu z 30. marca 2021, č. k. I. ÚS 452/2020-52 (zrušil uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 4 Tost 33/2020, na ktoré odkazovala ministerka) a z 13. mája 2021, č. k. III. ÚS 33/2021-80, ako aj uznesenie najvyššieho súdu z 29. decembra 2020, sp. zn. 3 Tost 56/2020.

V ďalšej časti sa obvinený rozsiahlo vyjadril k realite obchodného vzťahu medzi spoločnosťami, výške odmeny, využitia získaných informácií, resp. analýz, spôsobilosti obvinených PaedDr. E. K. a PaedDr. N. K. na poskytnutie služieb.

K návrhu na začatie trestného stíhania a k oznámeniu o trestnej činnosti ako podkladov pre vznesenie obvinenia uviedol, že nemôžu byť dôkazom na vznesenie obvinenia. Ich relevancia je obmedzená a nenahrádzajú zákonný postup pre zistenie rozhodujúcich skutočností. V tejto súvislosti poukázal na stanovisko trestného kolégia Najvyššieho súdu Českej republiky R 1/2019 st. Stanovisko najvyššieho súdu S 33/2019 sa vzhľadom na dobu od začatia trestného stíhania neuplatní v smere naznačenom ministerkou. Navyše oznámenie o trestnej činnosti je len indíciou, k čomu by mal byť jeho autor vypočutý, pričom jeho výsluch sa pred podaním dovolania uskutočnil, avšak dôvodnosť obvinenia nepodporil. Doplnenie oznámenia bolo zasa podané po rozhodnutí sťažnostného súdu.

Spravodajská informácia nemá dôkaznú hodnotu, pôvod spisu „I.“ je neznámy, pričom Slovenská republika v konaní pred ESLP poprela, že by spis pochádzal zo SIS, SIS neverifikovala obsah spravodajskej informácie, orgány činné v trestnom konaní ju vzhľadom na uloženie písomnosti podľa zákona č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe v znení neskorších predpisov objektívne nemôžu zabezpečiť do trestného konania. Ide teda len o nikým nepotvrdené informácie zverejnené v dokumente neznámeho pôvodu na internete. Navyše dôveryhodnosť autorky spravodajskej informácie bola opakovane spochybnená.

Z nahrávky rozhovoru medzi G. L. a JUDr. N. F. nevyplýva relevancia k skutkom v predmetnom trestnom stíhaní, keďže sa týka udalostí v roku 2014 a obvinený PaedDr. E. K. sa v nahrávke ani nespomína (jeho dispozíciu s nahrávkou „I.“ taktiež nemožno z ničoho vyvodiť).

Pri návrhu ministerky na vzatie obvineného do väzby dovolacím súdom podľa § 380 ods. 1 Trestného poriadku obvinený skonštatoval nemožnosť takéhoto postupu pre nesplnenie kumulatívnych podmienok. Ministerka nenavrhol zaistiť obvineného príkazom na zatknutie, absentujú dôvody väzby podľa § 71 Trestného poriadku, naliehavosť dôvodov väzby je vylúčená pre odstup času, možnosti orgánov činných v trestnom konaní vykonať dokazovanie po obmedzení osobnej slobody obvineného a neexistenciu kolúzneho konania obvineného po jeho prepustení na slobodu.

S ohľadom na uvedené obvinený dovolaciemu súdu navrhol dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť, eventuálne podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku zamietnuť.

Dňa 4. mája 2021 doručil špeciálny prokurátor ministerke doplnenie podnetu na podanie dovolania spolu s ďalším zväzkom vyšetrovacieho spisu a utajovanou prílohou, v ktorých sa nachádzali výsluchy svedkov vykonané po podaní podnetu. Ministerka predmetný materiál predložila súdu prvého stupňa so žiadosťou, aby bol pripojený k dovolaniu.

Predseda senátu súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Trestného poriadku postupne zaslal rovnopisy jednotlivých vyjadrení, ako aj prípis ministerky spolu s doplnením podnetu na podanie dovolania ostatným procesným stranám.

Na základe uvedeného obvinený Mgr. C. T. predložil prostredníctvom obhajcu vyjadrenie k doplneniu dovolania, v ktorom konštatoval nemožnosť prihladenia na obsah doplneného spisu, z ktorého ani nevyplývajú skutočnosti nasvedčujúce dôvodnosti trestného stíhania a väzobného dôvodu, a absenciu vecného odôvodnenia doplnenia dovolania v zmysle ustanovenia § 374 ods. 1 Trestného poriadku. V ďalšej časti podania sa obvinený sústredil na obsah výpovedí svedkov, ktorých zápisnice o výsluchoch sa nachádzali v doplnenom spise, ako aj na výpoveď Q. H. z 10. júna 2021, ktorú k podaniu priložil. Následne dovolaciemu súdu navrhol dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť, eventuálne podľa § 392 Trestného poriadku zamietnuť.

Vyjadrenie bolo zaslané dotknutým procesným stranám (k tomu bližšie R 28/2020), ktoré na podanie nereagovali.

Obvinená PaedDr. N. K. sa k dovolaniu a doplneniu dovolania vyjadrila v rámci jedného podania. Vo vyjadrení predloženom jej obhajcami považovala dovolanie za nedôvodné s tým, že ministerka neuviedla ani jeden dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 Trestného poriadku, ani porušenie ustanovení Trestného poriadku alebo osobitného predpisu o väzbe podľa § 371 ods. 2 Trestného poriadku. Aj keď Trestný poriadok ministerke v ustanovení § 371 ods. 3 Trestného poriadku umožňuje napádať skutkové okolnosti, nemá neobmedzené právo namietať hodnotenie dôkazov vykonaných súdom, pokiaľ sa súdy danými dôkazmi dôsledne zaoberali. Ministerka pritom len polemizuje nad právnym posúdením a vecnou správnosťou napadnutého uznesenia bez uvedenia zákonného dovolacieho dôvodu. Podľa obvinenej sťažnostný súd vyhodnotil dôkazy v súlade s § 2 ods. 10, ods. 12 Trestného poriadku a dospel k správne záveru, že orgány činné v trestnom konaní nezabezpečili dôkazy v kvalite, ktorá by umožňovala aspoň v rozumnej miere pravdepodobnosti vyvodiť podozrenie o spáchaní skutkov obvinenými. Sťažnostný súd sa správne opierať iba o dôkazy a skutkový stav existujúci v čase rozhodovania, t. j. na základe originálu, resp. overeného rovnopisu spisového materiálu, za ktorý zodpovedajú orgány činné v trestnom konaní. Zároveň poukaz na ustanovenie § 206 ods. 1 Trestného poriadku je v priamom rozpore s postupom orgánov činných v trestnom konaní, keďže trestné stíhanie vo veci začalo v roku 2015 a v období do 2019 bolo vypočítaných 14 svedkov, vrátane podozrivých, vykonané znalecké dokazovanie a zabezpečené listinné dôkazy, na ktorých bolo vznesenie obvinenia postavené. Navyše v danom období bola dvojročná pasivita orgánov činných v trestnom konaní, pričom nezmenený skutkový stav od roku 2019 pokračoval až do vznesenia obvinenia. K tvrdeniam ministerky o dôvodnosti trestného stíhania vzhľadom na návrh na začatie trestného stíhania z 18. decembra 2014 a oznámenia o trestnej činnosti Ing. D. T. uviedla, že tieto nemajú dôkaznú hodnotu a sú iba dôkazom, za akých okolností alebo akým spôsobom bolo oznámenie podané. Tvrdenia v nich uvedené musia byť zákonným postupom preverené. Ministerka taktiež v dovolaní neprípustne prejedikuje vinu PaedDr. L. K.. Vo vzťahu k samotnému skutku obvinená poukázala na výpovede svedkov, z ktorých vyplynula realita a dôvodnosť zmluvného vzťahu medzi obchodnými spoločnosťami, primeranosť dohodnutej odmeny, nedisponovanie PaedDr. L. K. s nahrávkou a jej neprevzatie od svedka Q. H. Ďalší svedkovia sa ku skutkom, kladeným obvinenej za vinu, nevedeli ani vyjadriť. Súvis s obvinenou alebo PaedDr. L. K. nevyplýva ani z rozhovoru medzi G. L., JUDr. N. F. a JUDr. M. L., ktorý navyše vyvracia držbu zvukového záznamu „I.“ PaedDr. L. K..

Súčasne obvinená upriamila pozornosť na skutočnosť, že z uznesenia o vznesení obvinenia, ani zo skutkovej vety nie je zrejmé, kedy, kde a ako mala skutok spáchať alebo akou mierou sa na ňom podieľať.

K doplneniu dovolania uviedla, že na dôkazy vykonané po rozhodnutí sťažnostného súdu nemožno prihladať. Zároveň sa výpoveďami svedkov oslabila dôvodnosť trestného stíhania.

Obvinená v súhrne zdôraznila, že ministerka žiadnym spôsobom neodôvodnila existenciu kolúzneho väzby, pri väzobne stíhaných osobách absentuje obava z kolúzneho konania, JUDr. N. L. mohli orgány činné v trestnom konaní od vznesenia obvinenia vypočítať viackrát, postup riaditeľov SIS nezakladá kolúzne správanie obvinenej, ktorá takýmto spôsobom nekonala od začatia trestného stíhania v roku 2015.

Taktiež je neprípustné domáhať sa väzobného stíhania, keď orgány činné v trestnom konaní sú líknavé. Dovolaciemu súdu preto navrhla dovolanie podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku zamietnuť.

Po nahliadnutí do spisu doručil obhajca obvineného Mgr. C. T. dovolaciemu súdu dňa 10. augusta 2021 doplnenie vyjadrenia k dovolaniu, v ktorom čiastočne zopakoval argumentáciu z predchádzajúcich podaní, ktorú rozšíril o skutočnosti týkajúce sa nových výsluchov svedkov, rozhodnutia ESĽP o porušení práva Q. H. na súkromie realizáciou odposluchov v rámci akcie „I.“, konania špeciálneho prokurátora JUDr. Daniela Lipšica a na to nadväzujúcu námietku zaujatosti vznesenú obvineným, nadkvalifikácie skutkov a utajovaných skutočností. Dovolaciemu súdu opätovne navrhol dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť, eventuálne podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku zamietnuť.

Nakoľko doplnenie vyjadrenia bolo predložené priamo najvyššiemu súdu, dovolací súd zaslal podanie na vyjadrenie dotknutým procesným stranám, ktorí na neho nereagovali.

Dňa 6. septembra 2021 bolo dovolaciemu súdu doručené uznesenie generálneho prokurátora Slovenskej republiky z 31. augusta 2021, č. k. IV/3 Pz 29/21/1000-12 (ďalej len „uznesenie generálneho prokurátora“), ktorým podľa § 363 ods. 1, § 366 ods. 1, ods. 2, § 367 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku rozhodol, že právoplatným uznesením prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) z 10. marca 2021, č. k. VII/1 Gv 26/20/1000-67 bol porušený zákon v ustanovení § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a v konaní, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, v ustanoveniach § 2 ods. 10, ods. 12, § 206 ods. 1 Trestného poriadku, § 326 ods. 1, ods. 2 písm. c), § 329 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 233 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 4 písm. a), § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 Trestného. zákona v neprospech obvinených PaedDr. L. K., PaedDr. N. K., Mgr. C. T.. Zároveň zrušil predmetné uznesenie; chybné konanie, ktoré tomuto rozhodnutiu predchádzalo, vrátane uznesenia vyšetrovateľky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, odboru Bratislava, špecializovaného tímu, Bratislava (ďalej len „vyšetrovateľka“), z 1. decembra 2020 sp. zn. PPZ-72/NKA-BA2-2019, ktorým podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku rozhodla o vznesení obvinenia PaedDr. L. K., PaedDr. N. K., Mgr. C. T. za trestné činy tam uvedené; ako aj ďalšie rozhodnutia vyšetrovateľky a prokurátora, ktoré na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujú, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Vyšetrovateľke prikázal, aby o veci znovu konala a rozhodla.

Vzhľadom na predmetné rozhodnutie dovolací súd vyzval ministerku na vyjadrenie sa, či trvá na podanom dovolaní. Ministerka na výzvu nereagovala.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie je prípustné [bližšie R 9/2017], bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku) a súčasne sú splnené podmienky podľa § 373 ods. 2 Trestného poriadku, ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku Avšak dovolací súd zistil, že dovolanie ministerky je potrebné odmietnuť, pretože nie je dôvodné.

Na margo vyjadrení obvinených považuje dovolací súd za potrebné sa na úvod zaoberať samotným charakterom dovolania podaného podľa § 371 ods. 2 Trestného poriadku, ako aj jeho obsahom.

Podľa § 371 ods. 2 Trestného poriadku minister spravodlivosti podá dovolanie okrem dôvodov uvedených v odseku 1 aj vtedy, ak napadnutým rozhodnutím bolo porušené ustanovenie Trestného poriadku alebo osobitného predpisu o väzbe, Trestného zákona alebo Trestného poriadku o podmiennečnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, o výkone trestu, ktorého výkon bol podmiennečne odložený, o výkone zvyšku trestu po podmiennečnom prepustení alebo o výkone náhradného trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený popri peňažnom treste.

Predmetné ustanovenie je špeciálnym dôvodom dovolania, uplatniteľným len ministrom spravodlivosti na podnet, a to proti špecifickým rozhodnutiam, medzi ktoré patrí aj rozhodnutie o väzbe (v zmysle judikátu R 9/2017 sa za také rozhodnutie považuje aj uznesenie o riadnom opravnom prostriedku proti rozhodnutiu o väzbe). Podmienkou podania dovolania je porušenie ustanovení Trestného zákona, Trestného poriadku alebo zákona o väzbe. Neviaže sa teda na dovolacie dôvody upravené v § 371 ods. 1 Trestného poriadku alebo ustanovenie § 371 ods. 3 Trestného poriadku, ako sa nesprávne domnievala obvinená PaedDr. N. K.. Rovnako nemožno prisvedčiť názoru obvineného Mgr. C. T. o porušení princípu rovnosti zbraní. V prípade porušenia ustanovení týkajúcich sa väzby má právo podať podnet ministrovi spravodlivosti aj obvinený, pričom iniciovanie podnetu generálnym prokurátorom neznamená, že minister spravodlivosti dovolanie podá automaticky. Jednotlivé podnety by mali byť dôkladne preskúmané a vyhodnotené s ohľadom na dôvodnosť, resp. účelnosť podania dovolania. A to aj s ohľadom na to, že dovolanie, ako mimoriadny opravný prostriedok, nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávných väd.

Ministerka napadla uznesenie najvyššieho súdu, ktorým boli obaja obvinení v konečnom dôsledku prepustení na slobodu, dovolaním s následným doplnením. Odôvodnenie dovolania smerovalo k preukázaniu existencie dôvodnosti trestného stíhania a väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, vo vzťahu ku ktorému sa odvolávala na návrh prokurátora na vzatie obvinených do väzby a uznesenie súdu prvého stupňa (obdobne postupovala i v súvislosti s argumentáciou ku vzťahu medzi obchodnými spoločnosťami B., s. r. o., R. s. r. o. a D. B., keď odkázala na odôvodnenie uznesenia o vznesení obvinenia, uznesenia súdu prvého stupňa a podnetu prokurátora).

V zmysle ustanovenia § 374 ods. 1 Trestného poriadku musí byť dovolanie už pri jeho podaní odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytykajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo. Nie je povinnosťou dovolacieho súdu dedukovať, čo dovolateľ svojou námietkou zamýšľal, pričom je viazaný obsahom dovolania. Odkazom na odôvodnenie iného podania sa jeho obsah nestáva súčasťou dovolania, a preto je potrebné všetky námietky dostatočným spôsobom v dovolaní špecifikovať, resp. vyargumentovať (o to viac, že v danej veci išlo o dovolanie podané v neprospech obvinených so žiadosťou o zásah do ich práva na osobnú slobodu). V prípade, že by celé dovolanie bolo iba odkazom na iné podania, dovolací súd by postupoval v zmysle ustanovenia § 379 ods. 1 Trestného poriadku a vyzval ministerku na odstránenie nedostatkov. Keďže však dovolanie čiastočne spĺňalo náležitosti v zmysle ustanovenia § 374 ods. 1 Trestného poriadku, dovolací súd nedostatky neodstraňoval a zaoberal sa riadne uplatnenými námietkami (bližšie k uvedenému pozri uznesenie ústavného súdu zo 17. decembra 2019, sp. zn. I. ÚS 518/2019, rozsudok najvyššieho súdu z 1. marca 2021, sp. zn. 1 Tdov 5/2018 a R 96/2018).

Pokiaľ ide o podanie ministerky z 27. mája 2021, doručeného súdu prvého stupňa 2. júna 2021, toto už absolútne nespĺňalo charakter dovolania, resp. jeho doplnenia, keď aj z jeho obsahu vyplýva, že ministerka predsedovi súdu prvého stupňa predkladá doplnenie podnetu na podanie dovolania, predloženého špeciálnym prokurátorom. Zároveň k prípisu bolo iba priložené doplnenie podnetu spolu s novým spisovým materiálom zabezpečeným vo veci a utajovanou prílohou s tým, aby boli pripojené k dovolaniu a po postupe v zmysle ustanovenia § 376 Trestného poriadku predložené najvyššiemu súdu. Ministerka teda doručené doplnenie podnetu vôbec nespracovala, len ho preposlala súdu prvého stupňa na predloženie ostatným procesným stranám. Vzhľadom na to, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým sa vážne zasahuje do právoplatných rozhodnutí (o to viac je závažnosť citeľná pri väzobných rozhodnutiach), je postup ministerky neakceptovateľný. Minister spravodlivosti ako jediná oprávnená osoba na podanie dovolania podľa § 371 ods. 2 Trestného poriadku má povinnosť zvážiť, či sú dané dôvody na podanie dovolania, prípadne jeho doplnenie a nie sa k veci postaviť pasívne a len preposielať podnety jednej z procesných strán konania.

Aj keď postupom ministerky došlo k zásadnému pochybeniu, dovolací súd s ohľadom na obsah doplnenia podnetu (nové skutočnosti získané po rozhodnutí sťažnostného súdu) neodstraňoval vady podania pre nehospodárnosť takého úkonu.

V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné zdôrazniť, že vo všeobecnosti môže vziať pri rozhodovaní do úvahy iba spisový materiál, ktorý mali k dispozícii súdy nižšieho stupňa, ktorých rozhodnutia sú napádané. V danom prípade materiál predložený sťažnostnému súdu najneskôr ku dňu vydania uznesenia (7. januára 2021). Relevantné pritom nie sú čísla zväzkov uvádzané v predkladacej správe, ktoré mali byť súdu nižšieho stupňa predložené, ale reálny obsah spisov, nakoľko v medziobdobí rozhodnutia súdu nižšieho stupňa a podania opravného prostriedku mohlo dôjsť k prečíslovaniu spisu, resp. k zaradeniu jednotlivých dokumentov do iných zväzkov. K uvedenému došlo aj v prejednávanej veci, keď podľa predkladacej správy boli sťažnostnému súdu predložené 2 zväzky súdneho spisu a 6 zväzkov vyšetrovacieho spisu, avšak rovnopis vyšetrovacieho zväzku č. III v súčasnosti obsahuje výpovede svedkov uskutočnených po 7. januári 2021 a naopak vo zväzkoch č. VII - IX sa nachádza materiál, ktorý bol pôvodne súčasťou iných zväzkov. Zároveň sťažnostný súd nemal prístup k utajovanej prílohe, preto by dovolací súd na ňu nemohol prihliadať (rovnako ako na nové dôkazy zabezpečené do spisu až po rozhodnutí sťažnostného súdu).

Podľa § 72 ods. 3 Trestného poriadku konať a rozhodovať možno len o väzbe osoby, proti ktorej bolo vznesené obvinenie.

Uznesením generálneho prokurátora sa v prejednávanej veci zmenila situácia, keď obvineným bolo zrušené uznesenie o vznesení obvinenia z 1. decembra 2020. Postupom generálneho prokurátora zanikla formálna podmienka vzatia do väzby, vyplývajúca z ustanovenia § 72 ods. 3 Trestného poriadku. Absencia formálnej podmienky má dopad aj na materiálne podmienky, ktorých splnenie žiadala ministerka dovolaním preskúmať. Nakoľko formálne a materiálne podmienky väzby musia byť prítomné kumulatívne, odpadnutím vznesenia obvinenia sa dovolanie ministerky stalo bezpredmetným, preto ho dovolací súd podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Pre úplnosť dovolací súd nad rámec uvádza, že ani v prípade nezrušenia uznesenia o vznesení obvinenia by dovolanie ministerky nebolo úspešné, nakoľko sťažnostný súd sa jasne a logicky vyrovnal so všetkými relevantnými skutočnosťami. Na uvedené by nemali vplyv ani ministerkou uvádzané listiny (ich obsah by bolo potrebné ďalej preveriť, resp. boli do spisu založené až po rozhodnutí sťažnostného súdu), výpovede svedkov (skôr podporovali tvrdenia obvinených, prípadne boli vytrhnuté z kontextu) alebo prepisy zvukových záznamov (týkali sa činnosti iných osôb ako obvinených).

Navyše pokiaľ ide o obvinenú PaedDr. N. K., v dovolaní absentuje akákoľvek argumentácia smerujúca k dôvodnosti trestného stíhania obvinenej, keďže ministerka sa výlučne zamerala na osobu obvineného Mgr. C. T.. K existencii väzobného dôvodu poukázala iba na návrh prokurátora a odôvodnenie uznesenia súdu prvého stupňa. Ako bolo uvedené vyššie, odkaz na iné podanie nie je riadne uplatnenou námietkou a nespĺňa náležitosti dovolania v zmysle ustanovenia § 374 ods. 1 Trestného poriadku.

Na margo návrhov ministerky prezentovaných v petite dovolania je potrebné ešte poznamenať, že návrh na vzatie obvinených do väzby podľa § 380 ods. 1 Trestného poriadku by bol v takejto podobe nevykonateľný. Predmetné ustanovenie upravuje kumulatívne podmienky, za ktorých dovolací súd vezme obvinených do väzby, a to podanie dovolania v neprospech, návrh ministra spravodlivosti alebo generálneho prokurátora (ak je dovolateľom) na zaistenie obvineného vydaním príkazu na zatknutie, väzobný dôvod podľa § 71 Trestného poriadku, nevyhnutnosť väzby s ohľadom na závažnosť trestného činu a naliehavosť dôvodov väzby. V bode 3 petitu dovolania absentuje návrh na zaistenie obvinených vydaním príkazu na zatknutie napriek tomu, že podnet prokurátora obsahoval postup súladný so zákonom.

Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd dovolanie ministerky podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 5:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.